

PKO

PEWNOŚĆ ZAUFANIE

Dlaczego wybuchł strajk włoski na kopalni „Kleofas“ w Katowicach?

W poniedziałek, jak już donosiliśmy, wybuchł strajk głodowy załogi kopalni „Kleofas“ w Katowicach.

Kopalnia ta jedna z największych na Górnym Śląsku zatrudniała jeszcze kilka lat po wojnie 5000 ludzi. Zabudowania kopalni pokrywają teren kilkudziesięciu tysięcy metrów kwadratowych. Węgiel, wydobywany na tej kopalni, należy do najlepszych w Polsce, o wysokiej ilości kalorii. Według oświadczeń fachowców, zapasy węgla na tej kopalni mogą wystarczyć jeszcze na 150 lat.

Pierwszą redukcją nastąpiła tam w roku 1924. Wówczas zredukowano załogę stopniowo o 2000 ludzi. Dnia 1 stycznia 1932 roku nastąpiło całkowite unieruchomienie kopalni na polecenie generalnej dyrekcji spółki Giesche. Pozostawiono wyłącznie załogę obserwacyjną, w ilości 310 osób.

Przed miesiącem zgłosiła Dyrekcja dalszy wniosek redukcji stu robotników. Na konferencji u Komisarza Demobilizacyjnego zapadła jednak decyzja, że Komisarz musi osobiście przed wydatkiem ostatecznej decyzji zbadać warunki na miejscu. Zaniepokojenie załogi wzrastało jednak dalej, gdyż Dyrekcja wywoziła urządzenia kopalni na inne kopalnie Spółki Giesche. Według oświadczeń załogi nie pozostało na dole już wiele urządzeń maszynowych, ani sprzętu. Obawa przed unieruchomieniem kopalni spowodowała załogę do rozpoczęcia strajku włoskiego. W poniedziałek, dnia 29 października, do kopalni zjechało 62 ludzi, którzy rozpoczęli strajk, przebijając pod szybem i oświadczając, że nie będą przyjmowali żadnej żywności. Pozostających na powierzchni około 20 robotników z kuźni i t. d. także przerwało pracę. Strajkujący domagają się; po 1-ym uruchomieniu kopalni i niewywożenia części maszyn i urządzeń kopalnianych.

Na pierwszą wiadomość o strajku wyjechali na kopalnię Kleofas t. Stanczyk i Sławik. Tow. Stanczyk interweniował u kierownika kopalni p. Krzy-

stka, chcąc dowiedzieć się, jakie zamierzenie ma Dyrekcja w stosunku do kopalni i załogi. P. Krzystek oświadczył, że o całkowitem unieruchomieniu kopalni nie ma mowy, że Dyrekcja chce ograniczyć obserwację do 2 względnie 3 oddziałów, które przy ewentualnym ponownym uruchomieniu kopalni będą mogły być eksploatowane. Natomiast istniejąca „konieczność“ redukcji stu ludzi. Wobec takiego oświadczenia tow. Stanczyk zwrócił się telefonicznie do Zastępcy Komisarza Demobilizacyjnego, p. Seroki, domagając się interwencji w kopalni i zapewnienia, że nikt nie zostanie zredukowany; dalej — domagał się przydziału pewnego kontyngentu dla „Kleofasu“ by mogła rozpocząć na nowo wydobywanie węgla. Pan Inspektor Seroka oświadczył, że narazie nie ma mowy o dalszej redukcji, co zaś do uruchomienia kopalni — nic na razie nie może powiedzieć.

W toku odbywającej się konferencji tow. Stanczyka z p. Seroką zarządziła Dyrekcja kopalni sprowadzenie policji, oraz usunięcie robotników strajkujących na powierzchnię. Rozkaz ten wykonała straż pożarna. Wobec usunięcia premoją robotników z powierzchni kopalni, oraz zawiązania policji, zwrócił się tow. Stanczyk do Starostwa, domagając się usunięcia policji z kopalni, gdyż może to doprowadzić do zatargów przy zmianie szczytu. Następnie zwrócił się tow. Stanczyk do dyrektora p. Krzystka o pozwolenie porozumienia się ze strajkującą załogą kopalni. Pan Krzystek jednak odmówił. Wobec powyższego złożył tow. Stanczyk dalsze instrukcje w Radzie Zakładowej.

Równocześnie udała się część Rady Zakładowej do Komisarza Demobilizacyjnego p. Seroki, w delegacji wziął udział z ramienia C. Z. G., tow. Janta.

„Czas“ tęskni... do wolności

Naczelny organ polskiego obozu konserwatywnego — „Czas“ wystąpił wczoraj z takim oto pełnym boleści oświadczeniem:

„Narazie chcę nam zabrać resztki wolności, ostatecznie zrujnować podatki i uszczęśliwić nas kaftanem bezpieczeństwa w postaci wszystko wiedzącej, wszechmocnej i wciąż rozrastającej się biurokracji“.

Skierowane są te gorzkie przepojone słowa pod adresem... „radikalizmu“ polskiego. Ten „radikalizm“ obejmuje w łaskawym ujęciu naszych „torysów“ i P. P. S. i O. N. R., i komunistów, i „Legion Młodych“, i „Żydów“, i „Kurjer Poranny“ i — pożałujcie Boże — nawet t. zw. prasę czerwoną. Pomijając ową rozpaczliwie naiwną „filozofję radykalizmu“, którą „Czas“ zaprodukował swoim potulnym a dostojnym czytelnikom,

warto jednak zauważyć, że surowe przytoczone słowa, o „resztkach wolności“ i o „biurokracji wszystko wiedzącej“ odpowiadają wcale dokładnie „rzeczywistości rzeczywistej“ dnia dzisiejszego. Tyłko w tej „rzeczywistości rzeczywistej“ grupa „Czasu“ bierze wszak udział najczynniejszy; mandaty poselskie i senatorskie, wpływy, spokojne zasiadanie na fotelach przeróżnych rad nadzorczych, — wszystko to pp. konserwatyści otrzymali ze szcudrej dłoni „wszystko wiedzącej“ biurokracji, w łaskawym podarunku od systemu, który właśnie lekce sobie waży „resztki wolności“ obywateli.

Więc skądże gorzkość, boleść i żal? „Czas“ przypomina ową słynną „żonę podoficera“, która sama sobie wymierzyła publiczną chłostę.

AR.

Przegląd prasy

FALSZYWE KARTY.

W nagance prowadzonej przez prasę serwilistyczną na Czechosłowację pomiędzy innymi zarzutami obwinia się Czechosłowację o to, że w gminach o ludności polskiej odwołuje się proboszczów polskich, a na ich miejsce mianuje się Czechów. Podobny wypadek zdarzył się w Cierlicku, miasteczku, gdzie bohaterską śmiercią zginęli Żwirko i Wigura.

Jak naciągniętem, jak fałszywym jest to oskarżenie, tego dowodzi rozmowa, którą współpracownik „Depezy“ miał z pewnym politykiem czeskim, który przed paroma dniami bawił w Warszawie.

Rozmowa przeszła na temat proboszcza w Cierlicku.

Na to polityk czeski: „Ach co to, to nie! Tu niema naprawdę żadnej winy po stronie rządu czechosłowackiego. Proszę nie zapominać, że republika czechosłowacka nie ma stosunków jedwabnych z Watykanem. Mają nas tam wciąż za — husytów. Stąd też pochodzi, że nie możemy np. pozbyć się władzy arcybiskupa wrocławskiego nad częścią jego archidiecezji w obrębie republiki. Stąd pochodzą niesnaski także w stosunku do Niemców. Z jakąś osobliwą logiką nasyła się czeskich duszpasterzy na parafie czyste niemieckie, jak z drugiej strony parafie czeskie są oddawane w dzierżawę klerowi niemieckiemu. Można sobie łatwo wyobrazić — jak budujące wynikają stąd następstwa.

— Ależ to niemożliwe, aby rząd był wobec tych zjawisk bezsilny.

— A przecież tak jest. Racja stanu czechosłowacka wyrzekła się wpływu na układ stosunków w obrębie poszczególnych wyznań religijnych. Od tej zasady nie możemy odstąpić, jeżeli nie chcemy utknąć w powikłaniach, w przeciwnym razie czujących.

— Więc na czeskiego proboszcza w Cierlicku niema rady?

— Niech Pan tego, co powiem, nie uważa za paradoks. I wam ten proboszcz nie przypada do przekonania, ale nasz wpływ nie sięga do Wrocławia, ani do Watykanu. Natomiast Polska może to zdziałać. Ma doskonałe stosunki w kurji apostołskiej. Tą drogą może z łatwością

wpłynąć na tak pożądaną zmianę w obsadzie probostwa“.

„KURS NA LEWO“.

Jak wygląda zapowiadany przez część prasy „kurs na lewo“ wynika z ogłoszonych już dekretów oddłużeniowych, o których wcale nie lewicowa „Polska“ katowicka pisze co następuje:

„Obszarnicy będą z dekretu zadowoleni, bo tendencje jego bynajmniej nie są tak krwawo czerwone, jak zapowiadano. Długo trwające uzgodnienie mocno wyróżniło dekret. Wprowadzono wprawdzie stopniowanie dobrodziejstw dekretu oddłużeniowego, ale przy pomocy „luzów“, czyli pełnomocnictw, udzielonych ministrowi skarbu, stworzono możliwość, aby obszarnicy narówni z biednymi chłopami korzystali z ulg dekretu. Tak np. długi hipoteczne będą skonwertowane na 55-letnie 4½-procentowe. Lisy zastawne; dla małej własności w 50 proc., dla średniej w 40, a dla wielkiej w 30 proc. wartości szacunkowej poszczególnego majątku, ale minister skarbu ma prawo podwyższyć dla obszarników granicę konwersji do 50 proc. szacunku.

Ubolewać należy nad tem, że przepisy dekretu nie zostały ujęte w formy sztywne. Płynność i elastyczność ich prowadzić musi do zwiększenia i w tej dziedzinie wpływów biurokracji, a biurokracja nasza zależna jest od wpływów sanacyjnych i z natury rzeczy ściśle związana jest z politykami sanacyjnymi“.

X. Y. Z.

W hołdzie tow. B. Limanowskiemu

Wśród depezy, jakie nadesłano z okazji rozpoczęcia setnego roku życia przez tow. Bolesława Limanowskiego, są również depeze od p. Ludwika Pomorskiej, prof. Ludwika Krzywickiego, gen. Marjusza Zaruskiego, marszałka Senatu Raczkiewicza, prez. Warszawy Starzyńskiego i wielu innych osób.

